

на суть ОЛ уможливило власне тлумачення цього поняття. На нашу думку, ОЛ – це міждисциплінарний науковий напрям на перетині педагогіки і логістики, який спрямований на управління наскрізними потоками знань, умінь, компетентностей і навчання, а також наскрізними матеріальними, кадровими і фінансовими потоками окремих ВНЗ чи освітньої галузі в цілому з метою забезпечення якості освітньої діяльності з урахуванням специфіки обраної професії та задоволення потреб роботодавців і підвищення конкурентоспроможності ВНЗ при зменшенні (раціоналізації) сукупних витрат.

Висновки. У роботі на підставі дефініційного аналізу 17 трактувань терміну «ОЛ» узагальнено різні підходи до визначення ОЛ, а також сформульовано і запропоноване авторське її тлумачення.

Деренська Я.М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Еволюція моделей проектного менеджменту

kaf.yer@nuph.edu.ua

Базова риса проекту – унікальність – посилює складність управління проектами через нестабільність зовнішнього оточення та непередбачуваність впливу ринкового середовища на успішність впровадження проектів. Розвиток проекту, як динамічної системи, залежить не тільки від складності зовнішнього оточення, а й від спроможності менеджера знижувати ризик, що виникає у проблемних ситуаціях [1].

Співставлення складності зовнішнього оточення і складності проекту дозволило А. Джаафарі побудувати класифікацію моделей проектного менеджменту, яка враховує чотири типи: ad-hoc модель; бюрократична модель; нормативна модель; креативно-рефлексивна модель [2].

Перший тип моделі проектного менеджменту характеризується низьким ступенем складності зовнішнього оточення і незначною складністю проектів (відповідно, й низькою здатністю проектного менеджера знижувати ризики у проблемних ситуаціях). Отже, такий тип моделі здатен працювати в умовах реалізації простих проектів, наявності певного досвіду учасників у виконанні подібних проектів, незначущості зовнішнього впливу на параметри функціонування проекту. Зазвичай, проектна команда формується за ознакою наявності досвіду за технічними аспектами проектних робіт. До переваг ad-hoc моделі можна віднести певну стабільність роботи, можливість застосування шаблонних рішень для подібних проектів, мінімізація часу виконання через відсутність формальних систем і обговорення процесу виконання проекту. Суттєвими недоліками цього типу моделі проектного менеджменту є неможливість її дотримання у мінливому середовищі, виникнення конфліктів з учасниками проекту через необхідність внесення змін у процесі виконання проекту, низький ступінь відповідальності учасників проектної команди (відсутність чіткого регламентування рівня відповідальності за виконання певної роботи певним учасником проектної команди), відсутність системності управління проектними параметрами.

Бюрократична модель характеризується низькою здатністю проектного менеджера знижувати ризики у проблемних ситуаціях, але середнім рівнем складності зовнішнього оточення. Такий тип моделі використовується в умовах тоталітарної командної методики менеджменту підприємства, у межах якої посилюється бюрократичний контроль, адміністративні стягнення, жорсткий облік параметрів виконання проекту. Перевагою бюрократичної моделі проектного менеджменту є саме удосконалення контрольної функції менеджменту, чіткість планування та дотримання проектних параметрів. Проте, такий тип моделі не є гнучким, посилює супротив інноваціям чи змінам проектних параметрів.

До нормативного типу належить значна частина сучасних практичних моделей проектного менеджменту, які впроваджені на підприємствах.

Нормативна модель характеризується середнім рівнем складності зовнішнього оточення, проте високим рівнем здатності проектного менеджера знижувати ризики у проблемних ситуаціях. Успішною ця модель є в умовах стабільності впливу зовнішнього оточення і можливості планування системи управління проектом і бізнес-процесами підприємства. До переваг нормативної моделі проектного менеджменту можна віднести її значну опрацьованість, наявність досвіду використання (статистики виконання проектів, стандартів та методик, алгоритмів прийняття проектних рішень тощо), якість управління проектними змінами, високий рівень професіоналізму проектних менеджерів. Однак, в умовах суттєвого впливу зовнішнього оточення чи зростання рівня його складності можливості усунення конфліктів між проектом і зовнішнім оточенням є обмеженими.

Доволі високим рівнем складності зовнішнього оточення і відповідно високим рівнем здатності проектного менеджера знижувати ризики у проблемних ситуаціях характеризується креативно-рефлексивний тип моделі проектного менеджменту. Ця модель використовується в умовах нестабільності виконання проекту, необхідності постійного внесення змін у сутність проекту (тобто, для креативних проектів, нестандартних чи ненормативних підходів до реалізації інноваційних проектів). Застосування креативно-рефлексивної моделі потребує залучення високопрофесійної проектною команди зі значним досвідом і здатністю швидкого прийняття нестандартних, однак адаптованих до вимог всіх учасників проекту, рішень. Відповідно, суттєвою перевагою цього типу моделі проектного менеджменту є високий професіоналізм проектною команди, здатної до самоорганізації та ефективного доведення проекту до його успішного завершення. Проблемною ознакою креативно-рефлексивної моделі є складність, суттєва нестабільність роботи, необхідність постійного моніторингу зовнішнього оточення (вимог учасників проекту) і перепланування параметрів проекту.

З нашої точки зору, спостерігається певний еволюційний розвиток щодо функціонування зазначених вище моделей, який за рівнем

організаційної зрілості дозволяє віднести ad-hoc модель до 1 рівня, тобто до початкового (нерегламентованого). Підприємства, що знаходяться на 2 рівні організаційної зрілості – рівень індивідуального планування проектів, тяжіють до бюрократичної моделі проектного менеджменту. Нормативна модель проектного менеджменту є характерною для підприємств, що перейшли до 3 рівня організаційної зрілості – рівня управління. Відповідно, креативно-рефлексивний тип моделі проектного менеджменту застосовується на вищих рівнях організаційної зрілості – рівнях інтеграції та удосконалення (оптимізації).

Література

1. Джаафари, Али. Управление проектами в век хаоса, или Изучение профессионализма в XXI веке. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://iteam.ru/publications/project/section_35/article_1758

2. Jaafari, A. Project management in the age of complexity and change. Keynote paper delivered to PM. Research Conference, Vienna, Austria (organized by PM Group at the Vienna University of Economics and Business Administration). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://csbweb01.uncw.edu/people/rosenl/classes/OPS100/Project%20Management%20in%20the%20Age%20Complexity%20and%20Change.pdf>

Дядюк М.А.

Харківський державний університет харчування та торгівлі, Харків, Україна

Інтегрований ризик-менеджмент

Сучасний розвиток систем менеджменту здійснюється на основі стандартизації, однак незважаючи на численні розроблені стандарти для різноманітних систем менеджменту, стандарту для їх інтеграції у загальну систему управління підприємством немає. Практика застосування інтегрованого ризик-менеджменту у діяльності фармацевтичних підприємств